

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Van Hall Larenstein
T.a.v. College van Bestuur
Postbus 9001
6889 GB VELP

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

Onze referentie
52254370

Bijlagen 1

*Als u belang hebt bij dit besluit,
dan kunt u hiertegen binnen 6
weken, gerekend vanaf de
verzendsdatum, bezwaar maken.
Stuur uw bezwaarschrift naar
DUO, Postbus 30205, 2500 GE
Den Haag. U kunt uw bezwaar
ook digitaal indienen op
www.bezwaarschriftenocw.nl.*

Datum 1 mei 2025

Betreft Besluit macrodoelmatigheid hbo associate degree Bos- en Natuurbeheer

Geacht bestuur,

Met uw aanvraag, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 11 maart 2025, hebt u mij het voornemen voorgelegd om de hbo associate degree-opleiding Bos- en Natuurbeheer als bekostigde opleiding te verzorgen in Rheden.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 15 april, kenmerk 2025-015, positief geadviseerd over uw aanvraag. Dit advies, dat integraal deel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluiten

Gelet op het bovengenoemde advies van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Regeling macrodoelmatig opleidingsaanbod hoger onderwijs 2023 (hierna: Regeling), heb ik besloten in te stemmen met uw voornemen om de hbo associate degree-opleiding Bos- en Natuurbeheer als bekostigde opleiding te verzorgen in Rheden. Met toepassing van artikel 6.2, derde lid, van de WHW, beperk ik mijn instemming tot de voltijdvariant.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2, eerste lid, van de WHW. Voorts is de Regeling leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO concludeer ik dat uw aanvraag voldoet aan zowel het behoefte- als het ruimtecriterium¹. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het, als bijlage bij dit besluit meegestuurde, advies van de CDHO.

¹ Artikel 6, eerste lid, onderdelen a en b, van de Regeling macrodoelmatig opleidingsaanbod hoger onderwijs 2023.

Procedure Registratie instellingen en opleidingen (Rio)²

Onze referentie
52254370

Ingevolge artikel 6.2, negende lid van de WHW vervalt dit besluit indien de opleiding niet binnen tien maanden na dagtekening van dit besluit is geregistreerd in de Registratie instellingen en opleidingen. Registratie binnen die termijn is niet eerder mogelijk dan nadat de NVAO een positief besluit heeft genomen in het kader van de toets nieuwe opleiding. In verband met de geldigheidsduur van dit besluit, adviseer ik u zo spoedig mogelijk bij de NVAO een aanvraag voor de toets nieuwe opleiding in te dienen. Voor de registratie van uw opleiding kunt u gebruik maken van aCroho³ van de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). U kunt de opleiding, conform het advies van de CDHO, registreren in het onderdeel Landbouw en natuurlijke omgeving. De opleiding past daarnaast, conform het advies van de CDHO, in de ISCED-rubriek 'bosbouw' (82101). Mocht u vragen hebben over de registratie, dan kunt u contact opnemen met ssg@duo.nl.

Een afschrift van deze brief is verzonden aan de CDHO, de NVAO, DUO-Groningen, de Inspectie van het Onderwijs en de VH.

Met vriendelijke groet,

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

² Sinds 2023 vervangt Rio het Croho.

³ aCROHO wordt op termijn vervangen door LEO.

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
T.a.v. de minister
Dhr. dr. E.E.W. Bruins
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Contactgegevens CDHO
Postbus 85498
2508 CD Den Haag
070-8505300
www.cdho.nl
info@cdho.nl

Onderwerp
Nieuwe opleiding
Voltijd hbo Associate degree
Bos- en Natuurbeheer
Hogeschool Van Hall Larenstein
Rheden

Kenmerk CDHO
2025-015

Kenmerk aanvrager
-

Datum
15 april 2025

Geachte heer Bruins,

De Hogeschool Van Hall Larenstein heeft een aanvraag ingediend om de nieuwe hbo Associate degree Bos en Natuurbeheer als bekostigde voltijddoelstelling in de gemeente Rheden aan te mogen bieden. Hierbij ontvangt u het advies van de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (CDHO) over deze aanvraag. De toelichting maakt integraal onderdeel uit van het advies.

Advies CDHO

1. Bekostiging

De CDHO adviseert *positief* te besluiten op het verzoek van de hogeschool Van Hall Larenstein om de hbo Associate degree Bos- en Natuurbeheer als bekostigde opleiding te mogen verzorgen in de gemeente Rheden. De CDHO adviseert u deze toestemming te beperken tot de voltijdvariant.

2. RIO-indeling

De CDHO adviseert deze opleiding in te delen in het RIO-onderdeel '*Landbouw en natuurlijke omgeving*'.

3. ISCED-indeling

De CDHO adviseert deze opleiding te laten registreren in de ISCED-rubriek '*bosbouw*' (82101).

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

K.E. van Kammen
Voorzitter CDHO

Algemene toelichting op de aanvraag

Omschrijving van de opleiding

De aanvrager wil de Associate degree (hierna: Ad) Bos- en Natuurbeheer in de gemeente Rheden verzorgen. Het gaat om een Nederlandstalige hbo Ad van 120 studiepunten die de aanvrager in voltijd wil aanbieden. De aanvrager wil de opleiding in het RIO-onderdeel '*Landbouw en natuurlijke omgeving*' laten opnemen. De aanvrager heeft geen voorstel gedaan voor de indeling in een ISCED-rubriek.

De opleiding leidt studenten op tot professionals die ecologisch onderzoek kunnen uitvoeren en meewerken aan praktisch gerichte oplossingen voor vraagstukken in bos- en natuurbeheer. Het curriculum combineert theorie en praktijk, waarbij studenten vaardigheden ontwikkelen zoals ecologisch veldonderzoek en monitoring, het toepassen van geografische informatiesystemen, het opstellen van beheerplannen en -adviezen en het effectief communiceren met stakeholders. De opleiding kent twee uitstroomprofielen: (1) beheerder bos, natuur en landschap en (2) adviseur bos, natuur en landschap. Afgestudeerden zijn vaardig in het toepassen van protocollen, technieken en beheermaatregelen.

De voorgenomen opleiding is toegankelijk voor studenten met een mbo-4-, havo- of vwo-diploma.

Afgestudeerden met het uitstroomprofiel beheerder bos, natuur en landschap kunnen werken als assistent terreinbeheerder of medewerker voorlichting, recreatie en belangenbehartiging.

Afgestudeerden met het uitstroomprofiel adviseur bos, natuur en landschap komen in aanmerking voor functies zoals medewerker inventarisatie en monitoring.

Afstemming

De aanvrager heeft de voorgenomen opleiding besproken tijdens de bijeenkomst van het sectoraal adviescollege waaraan de HAS green academy en Aeres Hogeschool deelnemen. Die hogescholen zijn ook bezig met de ontwikkeling van Ad's (bijvoorbeeld de Ad Urban Green door de HAS green academy) en stemmen dit volgens de aanvrager goed met elkaar af.

Verder heeft de aanvrager afgestemd met mbo Yuverta die positief heeft gereageerd.

Analyse verwant aanbod

De aanvrager vindt dat geen enkele opleiding sterk verwant is aan de voorgenomen opleiding.

De aanvrager vindt de volgende hbo Ad's zijdelings verwant:

1. Land- en Watermanagement (aangeboden door één instelling)
2. Tuin- en Landschapsinrichting (aangeboden door één instelling)
3. Groene Leefomgeving (aangeboden door één instelling)

De CDHO volgt de aanvrager in de afbakening van het verwante aanbod. De instroom in de recent gestarte Ad Groene Leefomgeving is nog niet bekend. De instroom in de andere zijdelings verwante

opleidingen schommelde in de afgelopen vijf jaar rond de 35 voor voltijdopleidingen en 45 voor de deeltijdopleidingen (zie Bijlage 1).

De aanvrager verwacht dat er aanvankelijk 20 tot 30 studenten zullen instromen en dat de instroom op termijn zal doorgroeien naar 30 tot 40 studenten per jaar.

Toelichting op advies 1: bekostiging¹

Er is een behoefte aan nieuwe medewerkers aangetoond zoals bedoeld in criterium a²

De CDHO concludeert dat de aanvrager een behoefte aan nieuwe medewerkers met het profiel van de voorgenomen opleiding heeft aangetoond.

Een algemene arbeidsmarktbehoefte aan medewerkers in de land- en bosbouw is aangetoond³

ROA geeft een vrij positief beeld

De CDHO stelt vast dat de ROA-prognoses een vrij positief beeld geven van de arbeidsmarktperspectieven voor afgestudeerden van de voorgenomen opleiding. De CDHO overweegt hierbij het volgende:

- De door de aanvrager betrokken beroepsgroep 'land- en bosbouwers' is ten dele relevant omdat afgestudeerden van de voorgenomen opleiding in aanmerking komen voor een deel van de beroepen binnen deze beroepsgroep, zoals bosbouwers. Zij komen echter niet in aanmerking voor in deze beroepsgroep opgenomen beroepen zoals tuinders en agrariërs gemengd bedrijf. ROA verwacht voor deze beroepsgroep grote knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening.
- De door de aanvrager betrokken beroepsgroepen (1) 'technici bouwkunde en natuur' en (2) 'biologen en natuurwetenschappers' zijn niet of nauwelijks relevant omdat deze beroepsgroepen te veel niet en nauwelijks relevante beroepen bevatten en daardoor geen representatief beeld geven van de specifieke arbeidsmarkt waar afgestudeerden van de voorgenomen opleiding werkzaam zullen zijn.
- Het door de aanvrager betrokken opleidingstype 'bachelor landbouw, biologie en biochemische technologie' is niet relevant omdat hier slechts één zijdelings verwante opleiding in is opgenomen (de Ad Land- en Watermanagement) naast een groot aantal niet en nauwelijks verwante opleidingen.

De arbeidsmarktinformatie van het UWV geeft geen eenduidig beeld

De CDHO constateert dat de UWV-spanningsindicator geen gegevens bevat over de ten dele relevante beroepsgroep 'land- en bosbouwers'.

¹ De CDHO betreft bij dit advies alleen bronnen die zijn aangeleverd door de aanvrager, tenzij anders vermeld.

² Art. 6 lid 1 sub a in samenhang met lid 2 van de Regeling macrodoelmatig opleidingsaanbod 2023

³ De CDHO betreft ambtshalve de arbeidsmarktprognoses in het AIS van het ROA (<https://roastatistics.shinyapps.io/AISot2028>) en de gegevens uit de Spanningsindicator van het UWV (www.werk.nl/arbeidsmarktinformatie/dashboards). De CDHO hanteert altijd de meest actuele gegevens.

De CDHO constateert op basis van verschillende bronnen van het UWV dat deze bronnen weliswaar blijken geven van een algemene behoefte aan nieuwe werknemers binnen de agrarische en groene sector, maar niet van een specifieke behoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding. De CDHO baseert dit op het volgende.

Het rapport uit 2023⁴ geeft aan dat het aantal banen in dienstverband in de agrarische en groene sector tussen 2017 en 2021 is toegenomen van 113.000 naar 121.000, het aantal vacatures is toegenomen van 12.000 in 2017 naar 15.000 in 2022 en dat 18% van de werkgevers in de landbouw, bosbouw en visserij in het eerste kwartaal van 2023 aangaf belemmeringen te ervaren in de bedrijfsvoering door personeelstekort.⁵ Uit recentere cijfers van het UWV (tot en met het tweede kwartaal van 2024), blijkt dat, ondanks afname van de vraag naar personeel, het aantal vacatures in de agrarische en groene sector hoog blijft.⁶ Volgens de aanvrager laten deze ontwikkelingen een behoefte zien aan nieuwe medewerkers binnen de sector.

De CDHO merkt echter op dat de agrarische en groene sector een sector is waarin relatief veel zelfstandigen werken, in de periode 2017 tot 2021 rond de 135.000. De cijfers die de aanvrager aanvoert gaan alleen over werknemers met een dienstverband. Zelfstandigen zijn daarin niet meegenomen. Verder constateert de CDHO dat in 2021 slechts 2.700 van de 121.000 dienstverbanden in de agrarische sector banen waren in de subsector bos- en natuurbeheer.

De CDHO stelt vast dat het rapport 'Kansrijke beroepen' van het UWV duidelijk maakt dat de beroepen (1) 'beleidsadviseurs (inclusief) managers ruimtelijke ordening/planologie, milieu', (2) '(voorman) hoveniers/groenonderhoud, boomverzorgers, greenkeepers', (3) '(vakbekwaam) medewerkers boomkwekerij' en (4) 'milieu-inspecteurs' als kansrijk zijn aangemerkt⁷. Deze bron geeft daarmee blijk van goede arbeidsmarktkansen voor afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

De overige algemene arbeidsmarktgegevens zijn overwegend positief

De CDHO vindt het aannemelijk dat de voorgenomen opleiding kan bijdragen aan het verwezenlijken van de doelstellingen uit het SER rapport met aanbevelingen over de weg naar een toekomstbestendige arbeidsmarkt voor bodem, water en natuur.⁸ De voorgenomen opleiding kan namelijk bijdragen aan de transitieopgaven, met name het herstellen en verbeteren van de biodiversiteit.

De CDHO kan op basis van een bron van Calland Arbeidsmarkt niet vaststellen of de arbeidsmarktbehoefte binnen de sector bos en natuur is gegroeid.

Uit de bron blijkt dat het aantal dienstverbanden voor de sector bos en natuur weliswaar met 10% is gegroeid van 2500 in 2019 naar 2756 in 2023, maar het is onduidelijk of het totaal aantal mensen dat binnen deze sector werkzaam is ook is toegenomen omdat veel mensen binnen deze sector als zelfstandigen werken.⁹

⁴ Het rapport 'Agrarische en groene sector in beeld' (UWV 2023, p.2, 8)

⁵ <https://arbeidsmarktinzicht.nl/content/states/index/8607?region=4>

⁶ <https://www.werk.nl/arbeidsmarktinformatie/sector/agrarisch-groen>

⁷ <https://www.werk.nl/arbeidsmarktinformatie/kansen-arbeidsmarkt/regionale-kansrijke-beroepen>

⁸ Rapport 'Werken aan veranderkracht – Naar een toekomstbestendige arbeidsmarkt voor agri & food, water & bodem en natuur & leefomgeving' (SER 2024, p. 30 en 94)

⁹ Het rapport 'Factsheet Groen, Grond en Infrastructuur' (Calland Arbeidsmarkt 2024)

De CDHO constateert op basis van de Vacaturegraad van het CBS¹⁰ een groeiende arbeidsmarktbehoefte binnen de bedrijfstak landbouw, bosbouw en visserij, waarvan aannemelijk is dat afgestudeerden van de voorgenomen opleiding er (ten dele) voor in aanmerking komen. De bron geeft aan dat openstaande vacatures voor de bedrijfstak landbouw, bosbouw en visserij steeg van 8 openstaande vacatures per 1000 banen in Q4 van 2014 naar 27 per 1000 banen in Q4 van 2024. Het is aannemelijk dat afgestudeerden van de beoogde opleiding (ten dele) voor deze baanopeningen in aanmerking komen.

Een specifieke behoefte aan nieuwe medewerkers is aangetoond

De CDHO constateert dat de aanvrager een (regionale) behoefte aan nieuwe medewerkers met het profiel van de voorgenomen opleiding heeft aangetoond. Dit blijkt uit een vacatureanalyse, een werkgeversenquête en werkgeversinterviews.

De CDHO stelt vast dat de vacatureanalyse die Lexnova¹¹ heeft uitgevoerd in opdracht van de aanvrager een indicatie geeft van een (regionale) arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding. De CDHO vindt het onderzoek valide en beperkt navolgbaar en relevant. De CDHO baseert dit op de volgende analyse.

Het onderzoek is in februari 2024 uitgevoerd op basis van de gegevens van Jobfeed. De CDHO vindt de beschreven onderzoeksmethode valide. Er is gezocht naar vacatures op hbo-niveau met de trefwoorden 'natuurbeheer', 'bomenbeheer', 'bosbeheer', 'landschapsbeheer', 'boswachter', 'biodiversiteit', 'veldinventarisatie', 'terreinbeheer' en 'ecologisch medewerker'. Ter illustratie zijn enkele relevante vacatureteksten toegevoegd. De ontwikkeling van relevante vacatures is onderzocht, zowel vijf jaar als zestien weken voorafgaande aan de peildatum van 7 februari 2024. In de vijf jaar voorafgaande aan de peildatum is landelijk een stijgende trend in het aantal vacatures zichtbaar. In totaal zijn 6663 vacatures geplaatst die aan de zoekopdracht voldoen, van 493 in de periode februari 2019 tot januari 2020 naar 2258 in de periode februari 2023 tot februari 2024. Van de 6663 vacatures hebben de meeste vacatures betrekking op het beroep ecooloog (n=419) en beleidsmedewerker milieuzaken (n=314). De meeste vacatures waren voor banen in de provincie Zuid-Holland (n=1224), Noord-Holland (n=995) en Noord-Brabant (939). De organisaties die de meeste vacatures hebben geplaatst waren de Universiteit Wageningen (n=84), Staatsbosbeheer (n=84), Van Dijk Employment Services (n=78) en Rijkswaterstaat (n=71).

In de zestien weken voorafgaande aan de peildatum zijn er landelijk 686 vacatures geplaatst binnen de zoekopdracht. De meeste vacatures hebben betrekking op het beroep ecooloog (n=60) en beleidsmedewerker milieuzaken (n=36). De meeste vacatures waren voor banen in de provincie Zuid-Holland (n=143), Noord-Holland (n=108) en Utrecht (n=96).

In het onderzoek is ook gekeken naar de regionale behoefte (in Noord-Brabant, Utrecht, Gelderland, Overijssel, Limburg en Flevoland). Er is eerst gekeken naar het aantal geplaatste vacatures in vijf jaar voorafgaande aan de peildatum (n=3573). In die periode gaat het voornamelijk om vacatures voor de functies ecologen (n=225) en beleidsmedewerker milieuzaken (n=155). De meeste vacatures waren in de provincie Noord-Brabant (n=939), Utrecht (n=899) en Gelderland (n=808). Van vacatures in de zestien weken voorafgaande aan de peildatum (n=353) zijn de meeste vacatures geplaatst in Utrecht (n=96), Noord-Brabant (n=85) en Gelderland (n=77).

¹⁰ <https://www.cbs.nl/nl-nl/visualisaties/dashboard-arbeidsmarkt/vacatures/vacaturegraad-naar-bedrijfstak>

¹¹ De 'Vacatureanalyse Ad Bos- en Natuurbeheer - Hogeschool Van Hall Larenstein' (Lexnova 2024)

De CDHO merkt op dat ongeveer één derde van de vacatures door arbeidsbemiddelingsbureaus is geplaatst, waardoor het voor de CDHO onduidelijk is of de vacatures zijn ontdebeld met de vacatures die rechtstreeks zijn geplaatst op de websites van werkgevers. Dat beperkt de navolgbaarheid. Verder merkt de CDHO op dat zij de baanopeningen in de provincie Gelderland als het meest relevant beschouwt voor de inschatting van de regionale arbeidsmarktbehoefte.

De CDHO stelt vast dat de werkgeversenquête die Lexnova heeft uitgevoerd in opdracht van de aanvrager een indicatie geeft van een (regionale) arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.¹² De CDHO vindt de methode valide, voor 31 respondenten navolgbaar en relevant op basis van het volgende.

De werkgeversenquête is in de periode maart tot en met april 2024 onder 72 werkgevers afgenomen. De organisaties waar de respondenten werkzaam zijn verspreid over heel Nederland gevestigd, maar de meeste organisaties zijn gevestigd in Gelderland (33%), Noord-Brabant (15%) en Utrecht (13%). De respondenten zijn overwegend werkzaam in de sectoren (specialistische) zakelijke dienstverlening (39%) en Landbouw, bosbouw en visserij (19%). De organisaties verschillen sterk in grootte, maar de meeste respondenten werken voor organisaties met meer dan 500 medewerkers (26%), 20-49 medewerkers (25%), 50-99 medewerkers (14%) of 10-19 medewerkers (11%). De respondenten zijn overwegend directeur/eigenaar (28%), seniormanagement (18%) en middelmanagement (17 %). Alleen de antwoorden van respondenten die hebben aangegeven een leidinggevende rol te hebben en/of minimaal enige zeggenschap hebben over het aannamebeleid, zijn meegenomen in de resultaten.

Van de respondenten geeft 85% aan de voorgenomen opleiding (zeer) aansprekend te vinden en (69%) is het (geheel) eens met de stelling dat er in hun werkveld een behoefte bestaat aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

De respondenten is gevraagd of zij denken in de komende twee jaar binnen de eigen organisatie een behoefte te hebben aan nieuwe medewerkers die de voorgenomen opleiding hebben gevolgd. 51% (n=37) van de respondenten verwacht een dergelijke behoefte, 19% (n=14) van de respondenten verwacht deze niet en 29% (n=21) weet niet of deze wordt verwacht. De CDHO constateert dat van deze 37 respondenten twee respondenten werkzaam zijn in sectoren waar afgestudeerden van de voorgenomen opleiding niet zonder meer voor opgeleid zijn (onderwijs en kinderopvang). Om die reden laat de CDHO de antwoorden van die respondenten buiten beschouwing. Verder zijn twee organisaties door meerdere respondenten vertegenwoordigd. Bij die respondenten heeft de CDHO alleen de respondenten meegenomen die de grootste arbeidsmarktbehoefte hebben aangegeven. De resterende 31 respondenten hebben een arbeidsmarktbehoefte van minimaal 82 en maximaal 206 nieuwe medewerkers in de komende twee jaar.

De CDHO stelt vast dat de werkgeversinterviews blijken te geven van een kleine arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding. De CDHO baseert dit op de volgende analyse. Tien interviews zijn in de periode februari tot en met mei 2024 zijn afgenomen onder potentiële werkgevers.¹³ Een samenvatting van de interviews is als bijlage bij de aanvraag gevoegd. Per interview is aangegeven bij welke organisatie de geïnterviewde werkzaam is en in welke functie. De

¹² Rapport 'Marktpotentieel Ad Bos- en Natuurbeheer - Hogeschool Van Hall Larenstein - Deelrapportage: arbeidsmarktanalyse' (Lexnova 2024)

¹³ Rapport 'Marktpotentieel Associate degree Bos- en Natuurbeheer – Hogeschool Van Hall Larenstein – Deelrapportage: interviews met het werkveld (Lexnova, 2024)

CDHO merkt op dat vier geïnterviewden bij organisaties werken die ook deelgenomen hebben aan de hierboven genoemde werkgeversenquête. Om die reden laat de CDHO die respondenten hier buiten beschouwing. De andere zes geïnterviewden zijn over het algemeen positief over het opleidingsprofiel. Van deze zes hebben drie respondenten aangegeven een totale behoefte te hebben aan 36 afgestudeerden van de voorgenomen opleiding in de komende drie jaar.

Er is ruimte binnen het bestaande opleidingsaanbod zoals bedoeld in criterium b¹⁴

De CDHO concludeert dat er voldoende ruimte is om de beoogde opleiding binnen het bekostigde domein vorm te geven.

De noodzaak voor de nieuwe opleiding is aangetoond

De hbo Ad Bos- en Natuurbeheer past binnen het bestaande opleidingsaanbod

De CDHO constateert dat de bestaande opleidingen van de aanvrager inhoudelijk zo afwijken van de voorgenomen opleiding dat de gewenste vernieuwing noodzakelijk is. De CDHO volgt daarbij de argumentatie van de aanvrager die stelt dat juist het praktijkgerichte Ad-niveau een waardevolle toevoeging is aan het onderwijsaanbod waardoor de voorgenomen opleiding niet in een bestaande opleiding vormgegeven kan worden. Daarnaast wijst de aanvrager erop dat er geen sterk verwant aanbod is en de inhoud van de voorgenomen opleiding te veel verschilt van zijdelings verwante opleidingen, omdat daarin de beoogde brede integrale aanpak van de voorgenomen opleiding niet vormgegeven kan worden.

De aanvrager verwacht minimale spreidingsgevolgen voor het landelijk aanbod omdat er geen sterk verwant aanbod is. Het kan volgens de aanvrager hooguit leiden tot een geringe afname van de instroom in de eigen bachelor Bos- en Natuurbeheer, maar omdat bij die bacheloropleiding en bij Ad opleidingen als geheel sprake is van een stijgende instroom, verwacht de aanvrager dat er voldoende ruimte is voor de voorgenomen opleiding.

De arbeidsmarktbehoefte wordt voldoende bediend door het bestaande opleidingsaanbod

De CDHO constateert dat, wanneer de instroom in de verwante opleidingen wordt afgezet tegen de arbeidsmarktbehoefte, er voldoende studenten worden opgeleid om in de behoefte te voorzien.

Vestiging in de gemeente Rheden heeft geen negatieve effecten op de landelijke spreiding

De CDHO stelt vast dat de landelijke spreiding van het opleidingsaanbod geen negatief beïnvloed wordt als de voorgenomen opleiding gevestigd wordt in de gemeente Rheden.

De hbo Ad Bos- en Natuurbeheer sluit aan bij het instellingsprofiel van de aanvrager

De CDHO constateert dat de voorgenomen opleiding aansluit op het instellingsprofiel van de aanvrager. De CDHO stelt hierbij vast dat de voorgenomen opleiding goed aansluit bij het in het instellingsplan 2022-2025¹⁵ besproken thema “transitie van de leefomgeving.” Verder sluit de voorgenomen opleiding aan op het streven om onderwijs flexibel in te richten.

¹⁴ Art. 6 lid 1 sub b in samenhang met leden 3 en 4 van de Regeling macrodoelmatig opleidingsaanbod 2023

¹⁵ Instellingsplan 2022-2025 ‘Groeien als experts in transitie’ (Hogeschool Van Hall Larenstein)

Tot slot is er geen andere hbo instelling die een Ad aanbiedt waarbij de focus sterk op bos- en natuurbeheer ligt. Bij Hogeschool Inholland ligt de focus op stedelijke groene ruimte, bij Aeres Hogeschool op leefomgeving, voedselproductie en educatie & innovatie en bij de HAS green academy ligt de focus op een toekomst met genoeg gezond voedsel in een gezonde leefomgeving.

Toelichting op advies 2: RIO-indeling

De CDHO concludeert met de aanvrager dat de voorgenomen opleiding het beste past in het RIO-onderdeel '*Landbouw en natuurlijke omgeving*.' De inhoud van de voorgenomen opleiding sluit het beste aan op dit onderdeel.

Toelichting op advies 3: ISCED-indeling

De CDHO concludeert dat de voorgenomen opleiding het beste past in de ISCED-rubriek '*bosbouw*' (82101). De inhoud van de voorgenomen opleiding sluit het beste aan op deze rubriek.

Bijlage 1: juridisch kader

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in de Algemene wet bestuursrecht en artikel 6.2 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek. Verder heeft de Regeling macrodoelmatig opleidingsaanbod hoger onderwijs 2023 van 28 april 2023 voor de CDHO als leidraad gediend.

Procedure

De CDHO heeft de aankondiging van deze aanvraag in maart 2024 gepubliceerd op haar website (A24-19). De CDHO heeft het dossier voor deze aanvraag op 11 maart 2025 ontvangen.

Vanaf 11 maart 2025 is op de website van de CDHO kennisgegeven van de aanvraag van Hogeschool Van Hall Larenstein tot bekostiging van de nieuwe hbo Ad Bos- en Natuurbeheer in de gemeente Rheden. Hiermee is aan belanghebbenden de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

Bijlage 2: afbakening verwant aanbod (Bron: DUO)

Opleiding	Instelling	'19-'20		'20-'21		'21-'22		'22-'23		'23-'24	
		<i>VT</i>	<i>DT</i>	<i>VT</i>	<i>DT</i>	<i>VT</i>	<i>DT</i>	<i>VT</i>	<i>DT</i>	<i>VT</i>	<i>DT</i>
Ad Land- en Watermanagement (80128)	Hogeschool Van Hall Larenstein (30HD), Rheden	5	20	5	21	12	11	12	10	11	19
Ad Tuin- en Landschapsinrichting (80068)	Hogeschool Van Hall Larenstein (30HD), Rheden	22	30	31	28	27	35	20	19	29	31
<i>Totaal Eerstejaarsinstroom</i>		<i>27</i>	<i>50</i>	<i>36</i>	<i>49</i>	<i>39</i>	<i>46</i>	<i>32</i>	<i>29</i>	<i>40</i>	<i>50</i>